

ENTREVISTA **JOAQUIM PIQUÉ**

MONISTROLENC DIRECTOR DE CANT A XILE

«La Patagònia és descomunal,
però el millor aquí és el teatre» ▶ 33

3 Agosto, 2017

Entrevista Joaquim Piqué

Director de l'àrea de cant coral del Teatro del Lago de Frutillar, a Xile. La ciutat, de 14.000 habitants, va ser colonitzada el segle XIX pels alemanys. Ara és l'entorn natural d'un teatre que té com a segell la pedagogia i la formació a la comunitat. Aquesta filosofia ha seduït el monistrolenc Joaquim Piqué

«Ser aquí és com viure en un altre planeta»

► Piqué s'ha traslladat a Xile per dirigir l'àrea coral del Teatro de Frutillar i aplicar-hi un model propi fruit de la seva experiència

Maria Oliva
 MANRESA

■ Joaquim Piqué va néixer a Monistrol de Montserrat el 1970 i, ben aviat, als 10 anys, va iniciar la seva vida musical com a alumne de l'Escolania, on més tard va exercir de mestre i director. Segurament, en aquella època mai no s'hauria imaginat que ara, als 47 anys, i després d'acumular una llarga trajectòria a casa nostra, trobaria a la Patagònia xilena el seu propi projecte vital: des d'aquest dimarts, és oficialment el nou director de l'àrea de música coral del Teatro de Frutillar de Xile, un espai cultural que combina la programació d'alt nivell amb la vocació social i pedagògica. La llunyania del projecte l'ha obligat a traslladar-se i a deixar enrere la seva tasca de direcció a la Unió Musical del Bages, al cor Romança de Callús i a l'Orquestra de Flautes de Barcelona, així com el seu paper de subdirector al Cor de Cambra del Palau de la Música.

■ **Com ha anat a parar a Xile?**
 ■ Sóc a la Patagònia! [riu] Doncs a través de l'Escolania de Montserrat. El Teatro del Lago de Frutillar volia internacionalitzar la seva tasca i s'hi va posar en contacte. La presidenta, Nicola Schiess, buscava per Europa candidats per l'àrea de música coral. Jo hi vaig enviar el meu currículum i vaig entrar en el procés de selecció. Després de diverses entrevistes, finalment van optar per mi, i aquí em teniu.

■ **Des de quan hi és?**
 ■ Tècnicament, vaig començar aquest dimarts, tot i que quan m'ho van confirmar ja em vaig posar a treballar. Al juny vaig venir vuit dies per conèixer l'equip i fer una *masterclass*, i ara hi he aterrat fa poc més d'una setmana per instal·lar-m'hi. El teatre és molt nou, amb un equip jove que té molta empenta; ja estem programant les temporades del 2018 i el 2019.

■ **S'ho esperava?**
 ■ Era una opció, però era conscient que era difícil. La directora del teatre ve d'una família austríaca, i havia estat a la Filharmònica de Viena. Jo sabia que hi hauria candidats d'arreu del món. Sempre tens la il·lusió, però fins que no vaig començar a fer entrevistes i

reunions no vaig veure que tenia possibilitats reals. Ells estaven força d'acord amb el que jo els proposava, vam encaixar molt. És un projecte bonic i engrescador. Tot i que sigui molt lluny de casa, professionalment és un orgull.

■ **Quina és la seva tasca?**
 ■ La feina consisteix a estructurar un model d'escola coral; el teatre, a part de tenir una programació estable, és un centre pedagògic i social. Hi ha tres àrees educacionals: la de dansa, l'apartat instrumental i l'àrea coral, una mena d'escola que inclou cor d'adults, cor de joves i dos cors infantils. Jo em faig càrrec d'aquesta estructura i de crear un mètode de formació que no existia. També dirigiré el cor d'adults i m'encarregaré de la selecció. Paral·lelament, coordinaré la formació que el teatre fa a 23 directors de 23 cors d'escoles de la regió. El més bonic és aquesta potencialitat pedagògica, i estic content de poder col·laborar a donar reconeixement a la música.

■ **La feina és semblant al que ja havia fet anteriorment?**
 ■ Jo aprofito tota la meua experiència a l'Escolania, que he viscut com a alumne, com a mestre i com a director, i els anys com a cantant professional al Cor de Cambra, d'on he estat subdirector. El meu model, que intentaré aplicar aquí, beu de tota aquesta experiència de 30 anys de professió.

■ **El millor és l'entorn natural on està situat el teatre?**
 ■ El paisatge és descomunal, però el millor de tot és el teatre. És com viure en un altre planeta; no diries mai que ets en una regió del centre-sud de Xile. El van construir fa 7 anys i és molt modern. Té una sala de concerts per a 1.200 persones i una acústica brutal. La programació és extraordinària, de primera fila. Hi ha gent del Brasil o l'Argentina que ve a veure concerts aquí. A més, és en un entorn privilegiat: des de la cafeteria veus tres volcans; tens una mena de mont Fuji que et presideix. Ara mateix, per la finestra, veig un llac.

■ **l'adaptació, com està anant?**
 ■ És molt fàcil. Si volgués, ja tinc equip de futbol i tot. Des de Catalunya, vaig llogar una casa enmig d'un prat i m'hi estic instal·lant; aquí les parcel·les són de 5.000 metres quadrats. Schiess s'ha assegurat que al teatre hi hagi un ta-

Piqué, aquest juny passat, al Teatro del Lago de Frutillar de Xile

rannà determinat, que irradiï una manera de ser, i que les activitats que s'hi fan aportin beneficis a la comunitat. Per exemple: es dona formació a la gent dels hotels de la zona, i l'altre dia feien un taller de creativitat per a tots els treballadors de l'àrea administrativa. Hi ha gent de seguretat que canta al cor.

■ **Suposo que aquesta manera de fer el va ajudar a decidir-se.**
 ■ Sí, és el que més em va agradar. Quan em vaig reunir amb Schiess a Barcelona va ser una impressió reveladora. Hi ha molta química, comunitat i transversalitat entre els caps de departament; tothom va a l'una i té ganes d'experimentar i crear una estètica comuna. Hi ha una sinergia entre les tres àrees, que busquen treballar les unes amb les altres: que un noi que vingui a estudiar instrument rebí un treball de cos amb la dansa i una formació coral potent. Aquesta in-

teracció és potencia des de la direcció del teatre. A més, et tracten amb molta familiaritat.

■ **Què és el que més troba a faltar de Catalunya?**
 ■ La família i les amistats; la gent que estimo. Hi ha 23 hores de viatge i 6 hores de diferència. No sempre pots contactar quan vols, i això és el més dur.

■ **Per iniciar aquesta nova aventura, també ha hagut de deixar enrere molts projectes.**
 ■ Evidentment. Els lligams hi són, i en tinc molt bon record, però compaginar-ho tot es fa inviable. Estic en contacte amb la coral Romança i amb els meus amics del Cor de Cambra i la Unió Musical del Bages, però ara aquest és el meu projecte vital a llarg termini, i hi estic centrat. Han apostat per mi i tinc un contracte indefinit. Vull aprofitar-ho; és una experiència més en la meua formació.

« A partir de la meua experiència de 30 anys de professió, crearé un model d'escola coral »

« El teatre ha apostat per mi; ara és el meu projecte vital a llarg termini i ho vull aprofitar »

■ **Així, s'hi veu vivint per a molt de temps?**

■ Tant de bo pugui estar-hi molts anys. És un bon lloc per viure; teneu una altra mentalitat i un altre ritme. Si en el futur trobo un projecte semblant que m'illusioni a Catalunya, m'agradaria tornar, perquè és casa meua. Però el que veig aquí cada dia és increïble, sembla irreal. Em sento afortunat.

■ **AXile, el nivell és més alt o més baix que a casa nostra?**

■ Des del punt de vista professional, hi ha molts músics que han vingut de fora. Hi ha nivell, però la capital és una ciutat molt potent, i les regions són més rurals. La música està més deixada que no pas a Catalunya, on des de fa temps hi ha un procés per potenciar-la. El teatre, però, ofereix la possibilitat als joves de preparar-se per poder estudiar música a la universitat. Això exerceix de focus, i atrau famílies formades i amb fills petits.

■ **Qui valora més la cultura, els xilens o els catalans?**

■ A Catalunya, el fet de tenir-hi tant d'accés fa que la gent deixi de donar-li valor, que sigui més elitista. Aquí passa al revés: s'està apropant a la gent amb un procés més sa. No tenir tanta oferta fa que tothom ho valori més. Els nens, que viuen a 3 i 4 hores de distància, vénen a fer instrument becats, i és tot gratuït. A Catalunya no conec cap centre equivalent; els teatres han deixat de fer aquesta funció social i pedagògica. El Liceu té el seu Conservatori, però no deixa de ser un negoci, i no va més enllà de fer calaix i omplir el teatre amb noms. Potser és inviable; aquí el projecte neix d'una dona que hi creu i que té una visió romàntica de la música. El segell del teatre és l'enriquiment cultural de la comunitat.